

JAARVERSLAG 2009

CODA

Subsidiënten en begunstigers van CODA in 2009

Gemeente Apeldoorn

Provincie Gelderland

Mondriaan Stichting

Rabobank Apeldoorn

ABN-Amro Apeldoorn

SNS Reaalfonds

Boekhandel Nawijn & Polak

Boekhandel Plantage Books & More

Stichting Vrienden Apeldoorns Museum

VSB fonds

Prins Bernhard Cultuurfonds

GardenGrass

Koninklijke Talens

Veluws Bureau voor Toerisme

Missie CODA

CODA is een cultuurwarenhuis voor een groot en breed publiek. Ervaren en beleven staat centraal. Bezoekers kunnen genieten van het gezamenlijke aanbod van activiteiten en diensten.

Visie

Kennis, informatie en documentatie op het gebied van (jeugd)literatuur, muziek, film, archieven, de geschiedenis van Apeldoorn en de regio, kunstenaarsboeken, sieraden, beeldende kunst op én van papier worden verzameld en getoond. Debatten en discussies worden gevoerd, publicaties worden geïnitieerd. Levendige en interactieve presentaties aan de hand van authentieke voorwerpen vertellen verhalen over en van mensen. Bezoekers worden geprikkeld hun ervaringen met elkaar en met ons te delen.

Er wordt voor veel mensen een laagdrempelig toegankelijk en kwalitatief hoogwaardig programma gerealiseerd, waarbij de vragen van de klant en maatschappelijke trends en ontwikkelingen het uitgangspunt zijn voor de te ontwikkelen producten en diensten.

De kortst mogelijke samenvatting voor die missie: *CODA Cultuurwarenhuis; actueel en altijd verrassend. Dat is de kwaliteit van CODA.*

INHOUDSOPGAVE

Inhoudopgave

4	Inleiding
6	Raad van Toezicht
9	CODA in beeld
12	Tentoonstellingen
19	Archief
20	Lezen
23	Onderwijs
24	CODA Junior
26	Museumactiviteiten
28	Activiteiten
29	Gebouw
31	Samenwerking met derden
32	Interne Zaken
33	Bijlagen
37	Sociaal jaarverslag

INLEIDING

CODA had in 2009 als meest opvallende thema 'het dier'. In vele soorten en maten vervulden dieren de hoofdrol: als thema van de Boekenweek, in de Kinderboekenweektentoonstelling, maar ook héél véél dieren in onze collectie (jeugd)boeken. De succesvolle tentoonstelling *De aard van het beest* zorgde voor grote aantallen bezoekers en veel media-aandacht. Het was kortom: een beestachtig jaar.

Dieren in tentoonstellingen CODA Museum bereikte met de tentoonstelling *De aard van het beest* in de NRC de top 5 van de Nederlandse musea en dat is erg plezierig.

In *Sieren met dieren* werd dit thema ook vanuit het sieraad belicht. Die dubbelingen werden door publiek en pers zeer gewaardeerd.

In de voor museumbezoek bijna te mooie zomermaanden konden veel bezoekers genieten van de dubbel-tentoonstelling *Schilders op de Veluwe* en *Vakantie op de Veluwe*.

Speciaal voor de bezoekers uit Apeldoorn selecteerden we dit jaar weer mooie thema's waar archief en museum kennis en ervaring bundelden. De tentoonstelling *De Wachtkamer van de Koningin* kreeg veel aandacht in én buiten Apeldoorn. Met veel enthousiasme werd gewerkt aan de jubileumtentoonstelling van de Vereniging Oud Apeldoorn.

Met de wijktenntoonstelling *Oost, west, ZUID best* openden we onze nieuwe CODA vestiging dok Zuid. Wij zijn heel trots op deze 'parel' in de wijk Zuid. Maar ook het publiek is erg content met dit kulturhus, zo blijkt uit de bezoekersaantallen van de afgelopen maanden.

Na jaren van problemen met het dak van het museum werd, na een omvangrijke reparatie waarvoor we ruim een maand moesten sluiten, het dak gerepareerd. Het 'offer' van het daglicht bracht de garantie dat het regenwater voortaan buiten blijft.

In 2009 voegden we nadrukkelijk een belangrijk zintuig toe voor onze bezoekers in CODA Museum. De bezoekers van de afdeling Beeld & Geluid van CODA Bibliotheek al jaren publiek te trekken maar nu was het ook mogelijk muziek te beluisteren in de museumzaal. In de tentoonstelling *Yesterday* konden vele geluidsfragmenten gehoord worden en dat leverde prachtige al dan niet zuiver zingende bezoekers op in de zaal.

Met het optreden van Bill Wyman, bassist van de Rolling Stones werd het project fantastisch bekroond.

De AVRO televisie maakte er opnames van met oud-rocker Ad Visser en de prachtige blues zingende Hind. Met onze collega's van Gigant kon een mooi programma samengesteld worden.

Behalve veel, heel veel al bekende producten en diensten waarover u in dit jaarverslag kunt lezen, heeft CODA in 2009 ook op minder traditionele taken haar maatschappelijke relevantie aangetoond: zo werden we de locatie voor een Apeldoorns huiswerkinstituut, werkten we mee aan inburgeringstrajecten voor nieuwe Apeldoorners, organiseerden we mee aan een feestavond voor de 'generaal pardonners' en gaf CODA vele jonge mensen de kans en gelegenheid hun maatschappelijke stage bij ons te doorlopen.

Voor vier jonge kunstenaars die in Apeldoorn wonen en werken, realiseerde CODA een tentoonstelling in de Kommunal Galerie in Berlijn. Een geweldige opsteker voor hen in meerdere opzichten.

Samen met de collega culturele instellingen in Apeldoorn organiseerden we een tweede editie van het Midzomernachtfestival, deze keer op het terrein van Museum Paleis Het Loo.

Al met al werd 2009 weer een boeiend CODA jaar waarin we – opnieuw – hebben laten zien dat we altijd actueel en verrassend zijn en dat willen we de komende jaren ondanks de financiële schaarste van dit moment blijven doen in ons cultuurhuis.

Drs. Carin E.M. Reinders
Directeur/bestuurder CODA

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht CODA werkt volgens de richtlijnen van de Code Cultural Governance (CCG), die de uitgangspunten beschrijft voor een goed, verantwoord en transparant bestuur en toezicht in de culturele sector.

CODA werkt met het Raad van Toezicht model. De landelijke werkgroep Cultural Governance heeft voor dit besturingsmodel principes en best-practice-bepalingen geformuleerd die samen de Code Cultural Governance vormen.

Die principes geven aan welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden er zijn en door wie die vervuld worden.

De best-practice-bepalingen beschrijven het gedrag waardoor good governance in de praktijk wordt bevorderd.

De Raad van Toezicht nam in 2008 het initiatief stapsgewijs de code in te voeren bij CODA. Daarvoor werd een commissie ingesteld om zorg te dragen voor de implementatie.

Eind 2010 zal de implementatie voltooid zijn.

In het kader van de Code Cultural Governance stelde de raad drie commissies in die de besluitvorming rond bepaalde thema's in de raad voorbereiden:

CCG-commissie: Jos van Wijk, Benno Teijgeler en Hans van Enck

Audit-commissie: Anja Prins, Stanley Hoop en Heimen van Andel

Remuneratie-commissie: Jos van Wijk en Greeth Dekkers

De directeur/bestuurder en de directiesecretaris participeren in de commissies.

De Raad van Toezicht kwam in 2009 een aantal malen in vergadering bijeen:

- Vier vergaderingen met de directeur/bestuurder
- Eén vergadering met de OR
- Eén ter kennismaking met het MT
- Eén ter kennismaking met vertegenwoordigers van de vrijwilligersorganisatie
- Eén rondleiding door de CODA organisatie voor de nieuwkomers in de RvT
- De diverse commissies kwamen diverse keren bijeen ter voorbereiding op de RvT vergadering.

In de reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn de volgende onderwerpen besproken: kwartaalrapportages prestaties en financiën, vaststelling financiële jaarstukken, invoering Cultural Governance Code CODA, herinrichting, voortgang Koers van CODA, vaststellen directiestructuur. De Raad van Toezicht besloot dat CODA vanaf 2009 bestuurd wordt door één directeur/bestuurder.

Een van de bepalingen (artikel 2.19) is dat de toezichthouders zorgdragen voor een jaarlijkse (zelf)evaluatie van het eigen functioneren, zowel intern als ten opzichte van de directeur/bestuurder.

In dit verslagjaar werd daar voor het eerst bij stilgestaan, omdat zelfreflectie en feedback het goed functioneren van de toezichthouders én de bestuurder helpen om de kwaliteit van goed bestuur te (blijven) borgen en verbeteren.

Gesprekspunten waren:

- de gewenste deskundigheidscriteria/competenties van de Raad van Toezicht conform het opgestelde functieprofiel Raad van Toezicht CODA
- taak, rol en verantwoordelijkheden Raad van Toezicht en bestuurder CODA
- wijze van samenwerking

De samenstelling van de Raad van Toezicht was in 2009:

Dhr. Jos van Wijk voorzitter

Mevr. Wil Hansum vicevoorzitter (afscheid genomen op 16-11-2009)

Mevr. Anja Prins vicevoorzitter (vanaf 16-11-2009)

Mevr. Greeth Dekkers

Dhr. Benno Teijgeler

Dhr. Heimen van Andel

Dhr. Stanley Hoop

Dhr. Hans van Enck

Jos van Wijk

Voorzitter Raad van Toezicht CODA

Relevante (neven)functies van de Raad van Toezicht en directeur/bestuurder CODA

Jos van Wijk	Voorzitter Raad van Toezicht CODA Lid Raad van Commissarissen Woningstichting de Goede Woning Directeur interim –management - en adviesbureau
Anja Prins	Vicevoorzitter Raad van Toezicht CODA Lid Provinciale Staten Gelderland Voorzitter onderzoekscommissie Provinciale Staten Gelderland Directeur / eigenaar Prins Counselling, organisatie-adviesbureau Buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand Apeldoorn Lid innovatienetwerk openbaar vervoer Gelderland Lid klankbordgroep VWO & Veluws College Walterbosch Apeldoorn Lid landelijke commissie Verkeer en Waterstaat VVD

Heimen van Andel	<p>Raad van Bestuur ROC Aventus</p> <p>Voorzitter raad van Toezicht Veluws Bureau voor Toerisme</p> <p>Bestuurslid Stichting Young Africa International</p>
Greeth Dekkers	<p>Voorzitter Contactorgaan Apeldoornse Ouderenorganisaties</p> <p>Lid van de Raad van Toezicht Protestants Christelijk Basisonderwijs PCBO</p> <p>Buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand Apeldoorn</p>
Hans van Enck	<p>Manager Wonen & Vastgoed De Woonmensen</p> <p>Lid college van Kerkrentmeesters Bronkerk Ugchelen</p> <p>Lid Bouwsociëteit Stedendriehoek</p>
Stanley Hoop	<p>Juridisch consultant / compliance jurist voor het bank- en verzekeringswezen en financiële dienstverleners</p> <p>Geen relevante nevenfuncties</p>
Benno Teijgeler	Geen relevante nevenfuncties
Carin Reinders	<p>Lid van het DB van de stichting Gelderse Bibliotheken</p> <p>Voorzitter Adviescommissie Kunst en Cultuur Drenthe</p> <p>Voorzitter Adviescommissie monumentale kunst Gemeente Almelo</p> <p>Voorzitter Mode met een Missie</p> <p>Lid Bestuur EduArt en EduArt Cultuurbedrijf</p> <p>Lid Bestuur Tuinen van Zuidbroek</p> <p>Lid Bestuur Vereniging Boulevard van Welbevinden</p> <p>Penningmeester Stichting Projectkoren Zutphen</p>

CODA IN BEELD

Om Apeldoorn en de rest van Nederland te laten zien wat CODA organiseert en exposeert is het van groot belang, dat de media de activiteiten in beeld brengen. En dat gebeurde in 2009 veel en goed. Een groot aantal kranten en tijdschriften plaatste recensies over de tentoonstellingen, zoals over *Schilders op de Veluwe* en *De aard van het beest*. Met *De aard van het beest* kwam CODA zelfs in januari 2010 in de Top 5 van de Nederlandse musea.

Ook diverse televisieprogramma's besteedden aandacht aan de tentoonstellingen en activiteiten. Een paar van de meest opmerkelijke uitzendingen:
De AVRO liet voor het programma *Museumgasten* Ad Visser en Hind de tentoonstelling *Yesterday* bekijken. Gadeslagen door een groot aantal bezoekers werden zij tijdens hun rondgang gefilmd. De opname kreeg een wel heel bijzonder tintje toen Ex-Rolling Stone Bill Wyman zich min of meer onverwacht bij hen voegde en zelfs nog wilde meewerken aan het programma. AVRO's *Kunstuur* besteedde eveneens uitgebreid aandacht aan de tentoonstelling *Wyman Shoots*, de foto-expositie van Bill Wyman in aansluiting op de tentoonstelling *Yesterday*. Maar ook voor de tentoonstelling *De aard van het beest* toonde de media veel belangstelling. Dat CODA de gelegenheid had om de grootste ADO collectie van Nederland te verwerven was voor AVRO's *Kunstuur* reden om opnieuw in CODA Museum te komen filmen.

Tentoonstellingen met een link naar het Koninklijk Huis, kunnen rekenen op interesse van *Blauw Bloed* en *RTL Boulevard*. Zij maakten filmopnames van de expositie *De Wachtkamer van de Koningin*.

Ook *TV Gelderland* en *TV Apeldoorn* filmden diverse keren tentoonstellingen in CODA.

Het recordaantal van 1.700.000 mensen keek naar de uitzending van het in CODA opgenomen programma *Tussen Kunst & Kitsch*. De hoogste kijkcijfers van het seizoen voor dit programma.

Tijdschriften

CODA verstuurt jaarlijks een groot aantal persberichten naar de regionale en landelijke pers. Niet alleen kranten schenken aandacht aan de tentoonstellingen, ook tijdschriften doen dat.

De Apeldoornse uitgaven *APLD*, *Eigen*, het dagblad *De Stentor*, de *WeekendKrant*, het *Apeldoorns Stadsblad* en diverse wijkbladen plaatsten een groot aantal artikelen en persberichten.

De landelijke magazines als *Kampioen* en *Spoor* besteedden uitgebreid aandacht aan de *Vakantie op de Veluwe*. De tijdschriften *Esta*, *Beelden* en *Opzij* namen artikelen op over *De aard van het beest*.

Nieuwe website

Op 10 april ging de totaal vernieuwde website van CODA 'in de lucht'.

Door de mooiere en modernere vormgeving en uitstraling, de overzichtelijker inrichting door één startpagina (in plaats van vier beginpagina's) zijn alle CODA activiteiten, producten en diensten beter en gemakkelijker bereikbaar. Dat geldt ook voor de Bibliotheekcatalogus en de Beeldbank, die nu op de homepage staan.

Door de multimediatoepassingen (film, geluid, flashanimaties) kunnen

tentoonstellingen, collecties, bijzondere depotstukken, films en foto's uit het archief, een 'virtueel museum', beter en eigentijds gepresenteerd worden. Gewerkt wordt nog aan uitbreiding van de interactieve mogelijkheden, zoals een webwinkel, online kaartverkoop, online betalen en installatie van de aquabrowser. De aquabrowser biedt klanten de mogelijkheid gemakkelijk niet alleen in alle CODA-collecties tegelijk te zoeken, maar ook in collecties van regionale en landelijke bibliotheken. De nieuwe website maakte het ook mogelijk te starten met een verbeterde en vernieuwde versie van de maandelijkse Digitale Nieuwsbrief.

Lancering nieuwe website Gelderse museumcollecties

Onder grote belangstelling werd in CODA de nieuwe website gelanceerd voor Gelderse museumcollecties. www.igem.nl (Internet Gelderse Musea) was aan vernieuwing toe. Door dit initiatief van de stichting Gelders Erfgoed kunnen de Gelderse musea hun collecties nu beter tonen. Inmiddels doen 25 musea mee en worden rond de 40.000 objecten getoond op www.collectiegelderland.nl.

Internet communities

De nieuwe media bieden ongekende kansen om CODA onder de aandacht van het grote publiek te brengen. Alle reden voor CODA om zich actief te profileren op .Twitter, Hyves en YouTube.

Via www.twitter.com/codaapeldoorn blijven belangstellenden op de hoogte van de laatste nieuwtjes.

CODA zette deuren open voor virtuele bezoekers

CODA besloot mee te doen met het nieuwe project 'Zijstraatjes' in Apeldoorn dat virtuele bezoekers de gelegenheid geeft om op internet de straten rond de Hoofdstraat te verkennen. Een mooie kans om niet alleen het gebouw, maar ook de inrichting en dienstverlening aan de wereld te tonen.

Het dak eraf

CODA was genoodzaakt het museum een aantal weken te sluiten. Er moest een afdoende oplossing komen voor de langdurige lekkageproblemen.

TENTOONSTELLINGEN

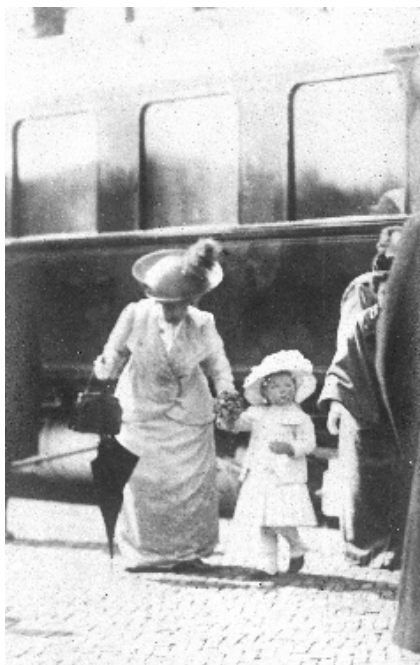

11 januari t/m 17 mei 2009

Verhalen van de spin Anansi

Kinderen werden door de gefilmde vertellingen, schilderijen van verschillende kunstenaars uit Nederland en Ghana, animaties en een korte introductie over de ontstaans-geschiedenis meegenomen naar de wereld van spin Anansi.

De tentoonstelling maakte deel uit van Anansi Masters: een project waarin Anansi verhalen worden verzameld en ontsloten met behulp van video op het internet.

20 januari t/m 17 mei 2009

De Wachtkamer van de Koningin

Het was niet zo erg bekend dat Station Apeldoorn tot 1976 een Koninklijke Wachtkamer had.

De Stichting Apeldoornse Monumenten (SAM) is jarenlang op zoek geweest naar voorwerpen, meubilair en foto's. Als kroon op die zoektocht vonden ze in 2007 het meubilair uit de wachtkamer. CODA kocht het aan. In samenwerking met de SAM werden in CODA Museum bijzondere elementen uit de wachtkamer tentoongesteld.

Hoe de Koninklijke Familie reisde, kwam tot leven aan de hand van voorwerpen, prenten, kaarten, films, foto's en verhalen. Het speciaal hiervoor georganiseerde modelspoorbaanweekend trok 1800 bezoekers.

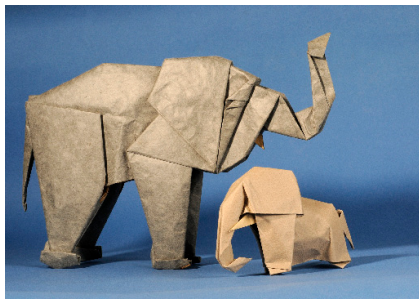

20 januari t/m 17 mei 2009

Vouwen in Verwondering - Meesters in de Origami

Origami-meesters uit de hele wereld zonden voor deze tentoonstelling kunstwerken van zeer hoog niveau in. De meeste werken waren uit één stuk papier gemaakt, zonder gebruik van schaar of lijm.

Het waren allemaal heel verschillende objecten, waarvoor uiteenlopende technieken werden gebruikt.

25 januari t/m 17 mei 2009

Wyman Shoots

In aansluiting op de tentoonstelling *Yesterday* was in CODA de foto-expositie van ex-Rolling Stone Bill Wyman te zien, de bassist van de beroemdste popgroep ter wereld. Minder bekend was dat hij al 50 jaar fotografeerde. De 50 originele afdrucken gaven een mooi beeld van de bandleden backstage, op ongedwongen wijze vastgelegd op fotocamera door Wyman zelf.

31 januari t/m 31 maart 2009

GeldersNieuwsFoto 2008

Voor deze unieke tentoonstelling stuurden Gelderse fotojournalisten hun meest bijzondere nieuwsfoto uit 2008 in. De foto van Sacha Wunderink, *De begrafenis met de ganzenfanfare*, werd door de vakjury o.l.v. Mr. Pieter van Vollenhoven uitgeroepen tot de beste GeldersNieuwsfoto 2008.

7 februari t/m 17 mei 2009

Laura Bakker: Eindeloos hameren...

Sieradenontwerpster Laura Bakker 'vierde' haar zilveren jubileum o.a. met twee tentoonstellingen, waaronder een overzichtstentoonstelling in CODA. Met *Eindeloos hameren...* toonde zij aan welke ontwikkeling en positie in de wereld van het hedendaagse sieraad zij inneemt.

Haar basismateriaal is fijn metaaldraad, maar ze werkt ook met vondsten uit de natuur, waaronder hout, zaden en zeeglas. Om het basismateriaal voldoende stevigheid te geven, wordt elk metalen schakeltje ritmisch plat gehamerd.

4 april t/m 31 mei 2009

Pak aan!

Gepassioneerde Apeldoorners uit de wereld van kunst en cultuur zijn op een unieke manier geportretteerd en gefotografeerd als de persoon die ze altijd al hadden willen zijn: hun alter ego. Deze bijzondere tentoonstelling ontstond naar aanleiding van het boek *Pak aan!*, geschreven door Reinier Groenendijk met foto's van Peter Vroon.

4 juni t/m 31 augustus 2009

De Veluwe van Vermeer

In het kader van de Veluwe tentoonstellingen exposeerde de in Apeldoorn woonachtige natuurfotograaf Jan Vermeer schitterende foto's van de Veluwe.

20 juni t/m 27 september 2009

Bagagedragers: Tassen en Koffers

Al eeuwen worden er tassen en koffers meegezeuld in alle soorten en maten. Deze tentoonstelling gaf op speelse wijze een presentatie van de evolutie van wat we op reis aan bagagedragers meenemen.

5 september t/m 4 oktober 2009

Jubileumtentoonstelling 15 jaar Vereniging Oud Apeldoorn

Op 12 september 2009 vierde de Vereniging Oud Apeldoorn (VOA) haar 15-jarig jubileum. Ter gelegenheid van dit jubileum was in CODA De Verdieping de expositie te zien met als hoofdthema de nijverheid aan het Apeldoorns Kanaal.

20 juni t/m 25 oktober 2009

Vakantie op de Veluwe en Schilders op de Veluwe

In deze dubbeltentoonstelling liet CODA een beeld zien van de aantrekkingskracht die de Veluwe sinds anderhalve eeuw uitoefent op schilders, vakantie-gangers en dagjesmensen. Pure schoonheid, avontuur, nostalgie op één plek. De 'mooiste landschappen van de Veluwe' vastgelegd door Hollandse meester-schilders, foto's, filmpjes en tal van inmiddels vergeten of juist onvergetelijke objecten die de bezoeker 150 jaar vakantie op de Veluwe laat herbeleven.

Landschapsschilderkunst

In de tentoonstelling *Schilders op de Veluwe* was werk te zien van Hollandse meesters (19e en vroeg 20ste eeuw) als vader en zoon Bilders, de drie gebroeders Maris en Théophile de Bock; een feest voor het oog van de vele liefhebbers van landschapsschilderkunst en de Haagse School.

Dat ook een niet eerder vertoond werk van de Haagse kunstschilder Andreas Schelfhout aanwezig was, is een bijzondere vermelding waard. De bekendste

landschapsschilder uit de Hollandse romantiek schilderde *Veluws zomerland-schap* omstreeks 1825. Het werk is afkomstig uit een particuliere collectie en was niet eerder in het openbaar voor een groot publiek te zien.

Herkenning

De tentoonstelling *Vakantie op de Veluwe* gaf een beeld van het toerisme zoals dat zich de laatste 150 jaar voordeed op de Veluwe. De ingerichte tenten en caravans, de oude Renault, nostalgische muziek, de uitrusting van padvinders, waren voor de bezoekers een feest der herkenning. De foto- en filmbeelden droegen nog extra bij aan dat gevoel.

Activiteiten

Rond deze tentoonstellingen was een aantrekkelijk programma samengesteld met educatieve projecten, rondleidingen, avontuurlijke arrangementen voor kinderen en volwassenen, met schilder- en kinderworkshops.

Ook een succes was de reizende theatervoorstelling *Wij houden van kamperen, dat houdt ons jong en fris*, op campings en parken ingezet om mensen te interesseren voor een bezoek aan het museum.

7 november 2009 t/m 7 februari 2010

De aard van het beest – dieren als spiegel van de ziel

Een fascinerende tentoonstelling met werk van eigentijdse Nederlandse kunstenaars, samengesteld door gastcurator en beeldend kunstenaar Jos van Doorn. Een fantasiedierenbos met diersculpturen van aluminium, keramiek, metaal en hout. Maar ook slappe dieren, gebreide dieren, dieren van leer, van glas, scherven en goud. *De aard van het beest* toonde een collectie moderne dieren waarin subtiele handwerktechnieken op artistieke wijze in het grote gebaar waren vertaald. 'Tactiele beelden', zoals gastcurator Jos van Doorn ze

noemde.

Het dier als metafoor

Alle beelden vertelden, net als in vroegere fabels, een indringend verhaal over onze huidige tijd. Over de androgyne mens, de digitale Global Society met kunstmatige Tamagotchies, Panda Pokens, Orca webcams en Second Life die digitale fantasiewereld waarin je kunt worden wat je maar wilt: een vlindervrouw of een stierman.

Met *De aard van het beest* bracht CODA kunstenaars bijeen die er met hun diersculpturen in slaagden om de spiegel van hun eigen ziel op beeldende wijze aan het publiek voor te houden.

De werken van o.a. Jos van Doorn, Guido Geelen, Marjolein Mandersloot, Silvia B., Peter Zwaan, Sylvia Evers, Ralph Lamberts, Idiots en Serge van de Put gaven een aanstekelijk beeld van het dier als metafoor van menselijke drijfveren.

Door de val van de DSB Bank en de beslaglegging van kunstwerken door ABN AMRO uit het Scheringa Museum dreigde CODA twee topstukken mis te lopen voor deze tentoonstelling.

Uiteindelijk is het toch gelukt om de twee werken van Silvia B., *Andrew & Anubis* en *Le petit monde*, vóór de opening in huis te hebben.

Op het programma stonden ook arrangementen en dierendebatten. Hieraan werd o.a. deelgenomen door Marianne Thieme (Partij voor de Dieren), kunsthistorica Anna Berk en kunsthistoricus Ron Augustus.

3 oktober 2009 t/m 7 februari 2010

Sieren met Dieren

Nog meer dieren, maar dan verwerkt in sieraden, waren te zien in de expositie *Sieren met dieren*. Beeldend kunstenaars, makers van autonome sieraden, gebruiken steeds vaker het dier als hun tolk. Soms voor maatschappelijke kwesties, soms voor persoonlijke visies of ontboezemingen.

Galerie Rob Koudijs uit Amsterdam selecteerde een mooie dwarsdoorsnede van dieren-sieraden over de hele wereld.

De geëxposeerde sieraden waren bijna allemaal te dragen, hoewel een groot aantal ook als zelfstandig object door musea en verzamelaars wordt gewaardeerd.

20 oktober 2009 t/m 17 januari 2010

Symbolen van intimiteit

New Traditional Jewellery

Intimiteit was het thema van de ontwerp-wedstrijd die New Traditional Jewellery® in 2008 uitschreef. Eerdere thema's waren *Tekens van geloof* (2007) en *Sieraad in de steigers* (2006).

Intimiteit en sieraadkunst zijn al eeuwenlang onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dat geldt zowel voor het dragen als voor vormgeving en materiaalkeuze.

De vakjury, met o.a. Carin Reinders, koos uit alle ingezonden ontwerpen de 45 mooiste en meest aansprekende objecten.

Deze waren in november 2008 te bewonderen tijdens de beurs SIERAAD en een jaar later in CODA.

4 oktober 2009 t/m 3 januari 2010

Taart! Aan tafel met Vos en Haas

In CODA Museum waren de prachtige aquarellen te zien, die de bekende illustrator Thé Tjong-Khing maakte bij de verhalen van Vos en Haas.

Een voor kinderen bijzonder inspirerende tentoonstelling, die aansloot bij het thema van de Kinderboekenweek 2009. De belangstelling vanuit het onderwijs was heel groot.

Woudreuzen & Fluisterheggen

Doorlopend

In de tentoonstelling *Woudreuzen & Fluisterheggen* komen twee werelden bij elkaar.

'Woudreuzen' verwijst naar het oorspronkelijke onontgonnen landschap, naar het 'wild en byster land' dat de Veluwe lange tijd was, en natuurlijk ook naar het laatste oerbos van Nederland: het befaamde Beekberger Woud.

'Fluisterheggen' duidt op het luisteren naar de verhalen van mensen die hun eigen weg zochten in dit landschap, het in cultuur brachten, er boerderijen en kastelen bouwden, een dorp stichtten, een stad, met lanen, parken en tuinen.

Oost, west, ZUID best

CODA besteedde in het kader van 'De Atlas van Apeldoorn' extra aandacht aan de wijk Apeldoorn Zuid. De tentoonstelling in dok Zuid met foto's en videoportretten van markante wijkbewoners bracht de bewoners weer in aanraking met het verleden. Maar ook de fietsroute langs panelen met historische plekjes in de wijk, de verschijning van het Bellevue-boekje *Rondje Zuid*, en de historische koffieochtenden droegen daaraan bij.

Nieuw in de collectie

In dit jaar kon CODA een aantal interessante sieraden toevoegen aan de collectie. Zo werden sieraden aangeschaft van Beate Eismann, Laura Bakker en Truike Verdegaal. Ook werd een aantal bijzondere kunstenaarsboeken aangekocht.

Voor de historische collectie is vooral de samengestelde bloemlezing uit de collectie Heins in Apeldoorn (Het Achterom) belangwekkend.

De aankoop van ruim 300 stukken ADO-spielgoed maakte dat CODA nu beschikt over de grootste ADO-collectie van Nederland.

ARCHIEF

Het aantal archieven dat CODA beheert, groeide tot 348. In 2009 werden overgedragen of verworven:

Parochie van de Heilige Teresia van het Kindje Jezus – Favini - Collectie Jospé - Collectie J. de Ruiter - Stichting Het Hoogeland - ADO – Boschrust - Hullenoord - Waterschapsarchieven Zuiveringsschap en Apeldoorns Kanaal - Collectie Koninginnedag Apeldoorn 2009.

Archieven uitgelicht

Het Hoogeland

CODA Archief had al foto's van Het Hoogeland in Beekbergen in de collectie. In december vond de symbolische overdracht plaats van de archieven en historische voorwerpen van deze instelling.

De overdracht en de verschijning van het boek van dr. Ad Sulman *Het Hoogeland, kolonie voor bedelaars en landloopers* waren aanleiding voor een bescheiden foto-expositie over Het Hoogeland in het Kenniscentrum.

Koninginnedag

Alle uitingen in de pers rond de gebeurtenissen op Koninginnedag dienen voor de toekomst op één plaats bewaard en beheerd te worden. CODA Archief kreeg de foto's van vóór en ná de ramp, programmaboekjes, berichtgeving in regionale kranten, landelijke dagbladen, tijdschriften en uitzendingen van televisieprogramma's.

Twee vrijwilligers zijn bezig met het verwerken van de collectie, die ongeveer een halve meter in beslag neemt.

ADO

De museumcollectie van CODA werd verrijkt met een bijzondere verzameling van ruim 300 stukken ADO-speelgoed uit de jaren 1925 -1955, gemaakt door patiënten van het Apeldoornse sanatorium Berg en Bosch. De helft van alle stukken is ontworpen door Ko Verzuu. CODA Archief verwierf belangrijk materiaal in de vorm van historische catalogi, foto's, foldermateriaal, printclichés en documentatie. Een in cultuurhistorisch opzicht unieke collectie.

De aankoop door CODA is mogelijk gemaakt dankzij een ruimhartige subsidie van de Mondriaan Stichting, het SNS Reaal Fonds en een bijdrage van Vereniging Museum Vrienden van CODA. Met deze verwerving beschikt CODA over de grootste collectie ADO-speelgoed van Nederland.

LEZEN

De bezoekers van CODA Bibliotheek stellen het niet alleen op prijs dat zij snel de nieuwste boeken en films kunnen lenen, zij waarderen ook de overzichtelijke presentatie van deze aanwinsten. Daarom breidde CODA deze service opnieuw uit door ook nieuwe buitenlandse romans groteletterboeken in de spotlights te zetten.

Nederland Leest Oeroeg

Voor de vierde keer werd de campagne Nederland Leest georganiseerd. Met dit jaar een hoofdrol voor Hella S. Haasse en haar novelle *Oeroeg*. Ook nu was de belangstelling groot. Mede dankzij de goede samenwerking met de Stichting Indisch Erfgoed Apeldoorn konden in de Centrale Bibliotheek Balinese schilderijen van I Gusti Putu Sana geëxposeerd worden. Aan de opening in de Centrale Bibliotheek deed o.a. een Balinese danseres mee. In het Auditorium bekeek een groot publiek de film *Oeroeg*.

Ik ga zelf wel...

Partnerpas

Voortaan met je eigen pas en op je eigen tijd naar CODA Bibliotheek of Museum. Dat werd mogelijk gemaakt voor CODA-leden die met hun partner op één adres wonen. Deze nieuwe service leverde een stroom aan positieve reacties op. Voor slechts €2,50 kan men nu nog veel meer gebruik maken van het aanbod van CODA.

In februari kon al de 1000e Partnerpas uitgereikt worden.

Nog meer lezen

Het aantal boeken en andere media dat men tegelijkertijd kon lenen werd verhoogd van zeven naar tien. Die regeling bestond al voor de zomervakantie. In 2009 werd afgesproken dat dit aantal voor het hele jaar geldt.

Lekker lezen, "Dat ik nu kan lezen vind ik echt een prestatie"

Taalpunt

Helaas hebben nog altijd veel mensen problemen met lezen. CODA richtte daarom in alle vestigingen een Taalpunt in voor mensen:

- met leesproblemen (laaggeletterdheid, dyslexie, visuele of andere lichamelijke beperking).
- die uit een ander land komen en de Nederlandse taal moeten leren.
- die ervan dromen zelf de (klein)kinderen voor te lezen, brieven en formulieren te begrijpen, te e-mailen of een sms te sturen, boeken te lezen.
- die graag meer en beter deel willen nemen aan het maatschappelijk verkeer.

“Deze letters dansen niet, ik heb nu weer zin om te lezen”

Makkelijk Lezen Plein

Voor kinderen van 8 t/m 12 jaar met leesproblemen kwam er in alle vestigingen een speciaal Makkelijk Lezen Plein. Daar kunnen zij kiezen uit makkelijke leesboeken, informatieve boeken met veel foto's en weinig tekst, verfilmde boeken op dvd, luisterboeken en daisy-roms.

Voor ouders en verzorgers zijn er informatieve boeken over o.a. dyslexie.

Opening

Op woensdag 25 maart vond in dok Zuid de feestelijke opening plaats.

Dat gebeurde in het bijzijn van o.a. de ambassadeurs laaggeletterdheid van het ROC.

BabyTaal en BoekStart

Op dinsdag 8 september, de Wereldalfabetiseringsdag, openden het consultatiebureau en CODA in dok Zuid een taalhoek voor kleine kinderen, genaamd BoekStart & BabyTaal. Dit gezamenlijke initiatief van Vérian, CODA, Wisselwerk, IJsselgroep, ROC Aventus, Brede Scholen in Zuid en Gemeente Apeldoorn heeft als doel ouders te stimuleren om al vroeg met hun baby's te spelen, te zingen en in boekjes te kijken.

Het doel van BoekStart is het leesplezier voor ouders en hun jonge kinderen te bevorderen. Ouders krijgen drie keer een boekenpakket voordat hun kind naar school gaat. Uit onderzoek blijkt dat BoekStart-kinderen met een voorsprong het lees- en taalonderwijs beginnen en dat zij die voorsprong ook gedurende hun hele schoolloopbaan weten te behouden. BoekStart wordt in het kader van Kunst van Lezen in opdracht van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap uitgevoerd door de Stichting Lezen en de Vereniging van Openbare Bibliotheken.

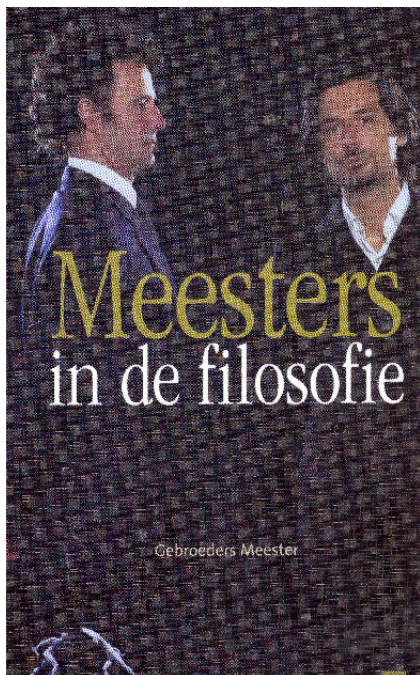

Kinderboekenschrijfster / Klokhuis-presentatrice Monique Hagen en de Apeldoornse wethouder Paul Blokhuis verrichtten de officiële opening van BabyTaal en BoekStart in dok Zuid. Ook hier waren de ambassadeurs laaggeletterdheid van ROC Aventus aanwezig.

De Gemeente Apeldoorn, CODA en ROC Aventus organiseerden in de Week van de Alfabetisering (7 t/m 13 september) tal van activiteiten in de vorm van een filmavond, informatiebijeenkomst en Taalpuntcafé waar Yvonne Kroonenberg te gast was.

Het thema Laten we open kaart spelen was bedoeld om alle betrokkenen meer met elkaar in contact te brengen.

Wat hebben jullie een gevarieerd programma

Lezingen en cursussen

Dat deze veel gehoorde opmerking reëel was, blijkt wel uit de namen van de volgende sprekers, die in CODA een lezing hielden.

Popmuziekexpert Leo Blokhuis sprak voor een overvolle zaal 'Vol passie over popmuziek'.

Stella Braam schreef het boek *Ik blijf thuis, het verhaal van mijn moeder* en vertelde over haar ervaringen met de gezondheidszorg.

Herman Pleij gaf een kijk op het verleden en inzicht in wat wij in de huidige maatschappij 'typisch Nederlands' vinden. Hij schreef daar het boek *Dromen van Cognac* over.

De gebroeders Maarten en Frans Meester, Meesters in de filosofie, gingen met elkaar in debat over 'Verzoening', het thema van de Maand van de Filosofie.

Romke van de Kaa vertelde zijn toehoorders over *Tuinieren - Hoe houden we het binnen de perken?* Yvonne Keuls wist in het kader van de campagne 'Nederland Leest' haar publiek te boeien met verhalen over haar Indische achtergrond en haar werk.

In totaal organiseerde CODA 25 lezingen.

CODA startte samen met Gigant de serie Boek & Film. Een zeer succesvol initiatief. Voor de cursussen op het gebied van Filosofie & Levenskunst was opnieuw veel belangstelling. Voor cursussen op het gebied van Taal & Literatuur, Kunst & Cultuur en computercursussen was minder animo dan andere jaren.

Luisteren en kijken

Live Muziek

Op verzoek van de SPMA (Samenwerkende Particuliere Muziekdocenten) traden elke derde zaterdag van de maand leerlingen en docenten op in CODA Beeld & Geluid. Een mooie kans voor de leerlingen om aan belangstellenden de vorderingen te laten horen.

Spelen

Hier gamen is veel leuker dan thuis

GameZones

CODA opende in november 2008 in de Centrale Bibliotheek een GameZone waar jongeren, maar ook ouderen met elkaar of alleen kunnen gamen. Dat bleek een zodanig succes, dat in 2009 ook GameZones geopend werden in de CODA vestigingen De Maten en dok Zuid. Het doel was om andere kinderen dan de vaste trouwe lezers van CODA te bereiken. En dat lukte.

Vanaf het moment dat bibliotheken formeel games mogen uitlenen, startte CODA met een bescheiden collectie games, die naar behoefte uitgebreid zal worden.

In het eerste Game Event in CODA GameZone namen in totaal 24 kinderen het tegen elkaar op in een wervelende race. De deelnemers waren afkomstig uit alle wijken van Apeldoorn.

ONDERWIJS

Brede School in iedere buurt

CODA is vertegenwoordigd in alle Brede Scholen en in elke wijk in Apeldoorn. Zij levert daar een actief aandeel in de maatschappelijke en sociaal-emotionele ontwikkeling, maar ook op cultureel gebied en taalontwikkeling. CODA is zowel participant als aanbieder, met veel aandacht voor vraag en kwaliteit.

CODA heeft in het aanbod voor de Brede School drie speerpunten waarmee in samenspraak met verschillende participanten een structureel en samenhangend aanbod ontwikkeld en uitgevoerd wordt:

- Taal en lezen (Bibliotheek)
- Kunsteducatie (Museum)
- Cultureel erfgoededucatie (Archief & Kenniscentrum, Museum)

Inzet CODA

- Samenwerking met de verschillende instellingen waarin wordt gewerkt aan vernieuwing en structurele inbedding van een doorgaande leer- en leeslijn met (educatieve) activiteiten die bijdragen aan de brede ontwikkeling van de jeugd van 0 tot 18 jaar.
- Versterken van de ouderbetrokkenheid
- Bevestigen en verstevigen van de contacten met diverse instellingen in Apeldoorn.

Combinatiefunctie

In dit jaar kreeg CODA te maken met de invoering van combinatiefunctionarissen, voortkomend uit de regeling *'Impuls Brede Scholen sport en cultuur'*. Dit is een landelijke en structurele regeling waarbij de functionaris in dienst is bij één organisatie maar werkt voor twee organisaties.

Al in 2009 gaf CODA invulling aan de combinatiefunctie in de vorm van mediacoaches. Deze coaches zijn actief op het terrein van leesbevordering en boekpromotie in de vorm van Boekenbendes en Mediawijsheid.

Boekenbende

De Boekenbende bestaat uit een aantal bovenbouwleerlingen die voor hun school twintig aantrekkelijke jeugdboeken lezen. Zij zijn ware ambassadeurs die het lezen op school en in de vrije tijd promoten.

De mediacoaches helpen ze kritisch te lezen, zich een mening te vormen en die te verwoorden.

Uiteindelijk kiest de Boekenbende een top 3 en presenteert de bevindingen aan de andere leerlingen. Daarmee worden de leerkrachten en leerlingen aangemoedigd en geïnspireerd de boeken voor te lezen en zelf te lezen.

Lange Leeslijn Lunch

Voor de derde keer namen alle scholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, die werkten met de doorgaande leeslijn *'Slingertouw'* deel aan de Lange Leeslijn Lunch, gecombineerd met een lezing en een workshop. Ongeveer 50 leerkrachten waren aanwezig.

Mediawijsheid

Achter de vraag: 'Ben jij wel goed wijs?' werken de leerlingen aan het ontwikkelen van mediawijsheid, een combinatie van houding, kennis en vaardigheden. Met het bij de leerlingen populaire Hyves wordt hier op speelse wijze inhoud en vorm aan gegeven.

CODA JUNIOR

Pas 6 jaar en dan al een VIP

Koningskinderen knutselen kroon

Het was de bedoeling dat de kinderen, die op dezelfde dag als prinses Amalia zijn geboren, het defilé zouden afsluiten op Paleis Het Loo. In CODA Museum kregen 'deze kinderen van de Stentor' een Vip-ontvangst om zich voor te bereiden op de grote dag.

Zo mooi als Koninginnedag 2009 voor de kinderen begon, zo afschuwelijk eindigde het.

Kindervoorstellingen in de schoolvakanties blijven een succes.

Voor het eerst was er ook voor oudere kinderen (9+) een voorstelling in CODA Centrale Bibliotheek geprogrammeerd. Ronja de Roversdochter door Verteltheater Erik van Dort.

De kindervoorstellingen in de schoolvakanties trokken een groot aantal kinderen en begeleiders. In totaal genoten 863 kinderen en volwassenen van de voorstellingen van Poppentheater Max Verstappen, met een gemiddeld aantal van 96 bezoekers per voorstelling. Ook de Buitenschoolse Opvang heeft hiervoor de weg naar CODA gevonden.

Apeldoornse Kinderjury

Aan de Apeldoornse Kinderjury deden bijna 2500 kinderen mee. Gezamenlijk beoordeelden zij meer dan 12.000 boeken.

Het werd een nek-aan-nek race tussen de schrijvers Carry Slee, Maren Stoffels en de schrijvers van de Anubis-serie. Maren Stoffels won met haar boek *Op blote voeten* het 26e Apeldoornse Uiltje.

Kinderboekenweekfeest

Aan tafel! – Eten en snoepen in kinderboeken

Op zaterdag 10 oktober waren honderden kinderen in CODA getuige van de uitreiking van het Apeldoornse Uiltje 2009 aan Maren Stoffels, winnares van de Apeldoornse Kinderjury met haar boek *Op blote voeten*. Zij smulden van de *Plaza Patatta*-voorstelling van schrijfster Nanda Roep en schoven aan bij de optredens van de schrijvers Rindert Kromhout, Maren Stoffels, Marion van de Coolwijk, Stasia Cramer en illustratrice Babs Ketelaar. Verder konden ze deelnemen aan de workshops, die verzorgd werden door Markant, Banketbakkerij Maassen, Marry's Bloemen- en Kruidenhuis uit Beekbergen, schrijfster Tine Harleman, ROC Aventus en het Kinderkookcafé De Doe-fabriek.

Kinderateliers

Dat kinderen het leuk vinden om tentoonstellingen te bekijken en dan zelf creatief aan de slag te gaan, blijkt wel uit het enthousiasme waarmee ze meedoen aan de Kinderateliers die iedere eerste en derde zondag van de maand georganiseerd worden.

MUSEUM- ACTIVITEITEN

Museumweekend 4 en 5 april 2009

Laat je verleiden door een museumstuk

Tijdens het gratis Museumweekend konden de bezoekers meedoen met diverse activiteiten bij de tentoonstellingen, gingen de kinderen in het Kinderatelier zelf een kunstwerk maken en kon de familievoorstelling *Monde Nuove* (Nieuwe Wereld) bekeken worden.

Historisch café

Vier keer per jaar organiseert het Erfgoedplatform Apeldoorn in CODA het Historisch Café.

In dit jaar was er o.a. aandacht voor het afscheid van gemeentearcheoloog Maarten Wispelwey met een terugblik op zeven jaar graven in Apeldoorn, op de verwerving van het ADO-spielgoed, Apeldoorns onderwijs. Ook was er aandacht voor de honderdste geboortedag van koningin Juliana met een informatieve Julianaquiz.

CODA-café

Aandacht voor de tentoonstellingen in CODA, nieuwtjes uit de wereld van de kunst, presentaties van nieuwe boeken, het Object van de maand. Dit zijn de ingrediënten van het CODA-café dat een aantal keren op de laatste vrijdag van de maand werd georganiseerd voor kunstliefhebbers.

Te gast waren o.a. de Armeense papierkunstenaar Karén Sargsyan, sieradenontwerpster Akelei Hertzberger, beeldend kunstenaar Ad Gerritsen, conservator van Paleis Het Loo drs. Marieke Spliethoff, de Apeldoornse kunstenaar Ferry Staverman, grafisch ontwerper Eloi Koster.

Sieraden met een verhaal

Sieradenontwerper Bas Bouman kreeg van CODA de opdracht een sieraad te ontwerpen voor 'Sieraden met een verhaal'. Voor zijn halssieraad gebruikte hij John Doe als inspiratiebron. De 25 sieraden die van dit ontwerp waren afgeleid, werden verkocht in CODA.

Gratis Museumdag

De Gratis Museumdag op 24 oktober was een groot succes. 500 volwassenen bezochten deze dag de tentoonstellingen. 250 kinderen bekeken de tentoonstellingen en deden mee aan het doorlopend Kinderatelier.

Drie sterren van Museum Inspectie Junior

De Museum Inspectie Junior is een initiatief van Gelders Erfgoed. De vier jonge inspecteurs brachten een verrassingsbezoek aan CODA Museum. Zij kenden *Woudreuzen & Fluisterheggen* en *Vakantie op de Veluwe* drie (van de vier) sterren toe. En zoals echte inspecteurs betaamt, hadden ze ook een aantal tips.

Kunstenarsgroep CODAtrace1 in Kommunale Galerie Berlin

Op zondag 13 september verrichtte Carin Reinders in Berlijn de opening van CODAtrace1. De tentoonstelling met werk van de vier jonge kunstenaars Camiel Andriessen, Jasper van der Graaf, Nicolette Klerk en Guido Nieuwendijk, die in 2007 in CODA Museum te zien was.

CODA Relatiedag 26 februari

Voor het eerst organiseerde CODA Museum een speciale relatiebijeenkomst ter promotie van de twee grote zomertentoonstellingen *Vakantie op de Veluwe* en *Schilders op de Veluwe*.

Relaties en vertegenwoordigers uit de toeristische branche zoals VVV's, hotels, campings en recreatierterreinen, bedrijven en organisaties die zich richten op toeristen die de Veluwe bezoeken, maakten nader kennis met CODA en werden geïnformeerd over de plannen en ondersteunende activiteiten.

ACTIVITEITEN

Vrijetijds- en Cursusmarkt

Voor de negentiende keer werd de Vrijetijds- en Cursusmarkt georganiseerd. 85 standhouders ontvingen in CODA 4658 bezoekers. Voor het brede aanbod aan cursussen, opleidingen en workshops was veel belangstelling. Radio Apeldoorn verzorgde een live-uitzending vanuit CODA Café. Ter promotie van deze markt stelde CODA de Vrijetijds- en Cursuskrant samen, die huis-aan-huis verspreid werd. 46 mensen reageerden op de actie om deze dag lid te worden. Een absoluut record.

Zandmandala

Voor de tweede keer konden bezoekers toekijken hoe een zandmandala werd gelegd. Dit keer door drie Tibetaanse monniken.

CODA Bibliotheek Ugchelen, ontmoetingsplek en rustpunt tijdens Kunstroute Ugchelen

Op 4 oktober, Werelddierendag, bezochten 540 bezoekers deze CODA vestiging voor de workshop 'Dieren Versieren', de foto-expositie 'Vroege ontmoetingen in de natuur' en diverse mini-exposities.

Exposities CODA vestigingen

De CODA vestigingen boden amateurkunstenaars, vaak uit de eigen wijk, de gelegenheid hun werk te exposeren. Zo waren er schilderijen, sieraden, foto's, tekeningen, keramiek en gekalligrafeerde kaarten te zien.

Midzomernachtfestival Apeldoorn Paleis Het Loo

CODA was voor de tweede keer betrokken bij de voorbereidingen van het Midzomernachtfestival. Dit jaar was Paleis Het Loo het decor.

GEBOUW

Kulturhus dok Zuid

Bewoners van de wijk Zuid en andere bezoekers maken vanaf 24 augustus vol trots gebruik van het nieuwe dok Zuid. De officiële opening op zaterdag 10 oktober werd groots gevierd met een Open Huis voor alle wijkbewoners. Ruim 2.000 mensen kwamen een kijkje nemen en kennismaken met een deel van de activiteiten die in dok Zuid georganiseerd worden.

Al vóór de zomervakantie was het uitgebreide programmaboekje met het gezamenlijke aanbod huis-aan-huis in de wijk verspreid. Alle CODA teams waren, elk op hun eigen werkterrein, betrokken bij de totstandkoming van dit grootste Kulturhus van Gelderland. Direct na de opening bruiste het van de activiteiten in het gebouw.

Vernieuwend CODA concept

De inrichting van dok Zuid vormde voor CODA aanleiding een nieuw concept in de wijk neer te zetten waarin zowel de archief- als museumfunctie goed vertegenwoordigd is.

In het kader van bibliotheekvernieuwing werd dok Zuid ingericht als pilotlocatie met een 'laboratoriumfunctie' om producten en vormen van dienstverlening op een geheel andere wijze aan te bieden. Nieuwe elementen daarin waren: Kulturhusconcept, open domein, RFID, W.I.M.-concept (wandelande informatiemedewerker), gezamenlijke mediatheek, ICT-eiland.

Kulturhusconcept dok Zuid

In dok Zuid wordt samengewerkt met o.a. drie basisscholen, het Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG), Kinderopvang OOK, Wijkraad Zuid, Accres en Servicepunt Zuid. Bij elkaar 20 partijen. Gezamenlijke voorzieningen, beheer, programmering en communicatie en de onderlinge samenwerking zijn belangrijke elementen binnen het Kulturhus dok Zuid.

Zelfservice & RFID

CODA Zuid startte als pilotbibliotheek met zelfservice (inleveren, uitlenen middels RFID (Radio Frequency Identification)). Hierdoor en door CODA medewerkers van de Klantenservice op een andere manier in te zetten werd het mogelijk meer service te bieden, zoals verruiming van de openingstijden met maar liefst 35%.

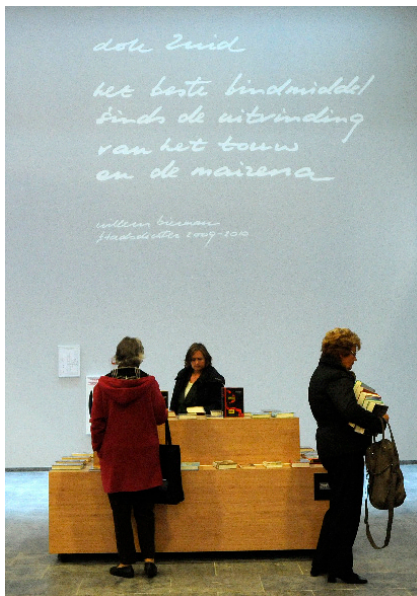
W.I.M.

De inlichtingenmedewerkers gingen aan de slag als zogeheten 'Wimmers', wandelende informatiemedewerkers. Vanuit een pro-actieve houding lopen zij rond om mensen behulpzaam te zijn. Om de 'gezamenlijke' klant zo goed mogelijk te kunnen helpen, werd ervoor gekozen de infobalie in de centrale hal van dok Zuid te bemensen door medewerkers van de samenwerkende partners.

Exposities

CODA Archief en Museum geven vanuit beide invalshoeken invulling aan de exposities in dok Zuid, die worden georganiseerd met werk van en voor wijkbewoners. De expositiecommissie bestaat uit enthousiaste vertegenwoordigers van de wijk.

Bij de opening was de historische expositie Oost, west, ZUID best te zien, georganiseerd in het kader van de 'Atlas van Apeldoorn'. Vanuit de wijk was hier veel belangstelling voor.

ICT-eiland en GameZone

In dok Zuid werden door CODA twee GameZones ingericht voor kinderen uit Zuid. Het ICT-eiland, tussen Vleugelschool en CODA, kon echter door voortschrijdend inzicht en ontwikkelingen op ICT-gebied nog niet ingericht en gebruikt. Er zijn plannen ontwikkeld om deze ruimte in te richten als wijkmedi-alab voor wijkbewoners van alle leeftijden.

Het Kulturhusconcept vormde een uitgelezen kans om het CODA-concept in de wijk extra glans te geven en om nieuwe doelgroepen aan te trekken en zo een prominente rol in de wijk te (blijven) vervullen.

Zie ook www.dokzuid.nl

SAMENWERKING MET DERDEN

Koninklijke Talens BV

CODA wil graag breed samenwerken met bedrijven die aansluiten bij de producten en diensten van CODA. Zo organiseerden CODA en Koninklijke Talens BV de afgelopen jaren meerdere activiteiten waarbij zij gebruik maakten van elkaars diensten. Vastgelegd werd die samenwerking te intensiveren en op meerdere vlakken activiteiten te ontwikkelen. Zo gaat Talens bijvoorbeeld actief meewerken aan uitbreiding van educatieve projecten voor de jeugd en stelt daartoe diverse materialen ter beschikking.

Samenwerking CODA met huiswerkinstituut

Ter verbreding van haar maatschappelijke rol in de samenleving startte CODA een samenwerkingsverband met het Instituut voor Huiswerkbegeleiding Apeldoorn (IVHA).

Met ingang van het schooljaar 2009/2010 kreeg dit instituut een vestiging in CODA aan de Vosselmanstraat 299. Wanneer de belangstelling toeneemt, wordt de dienstverlening uitgebreid, eventueel naar de andere CODA vestigingen.

Gezamenlijke huisvesting CODA, Dorpshuis en Rabobank in Ugchelen

Teruglopende bezoekersaantallen en de huidige financiële situatie maakten het voor CODA, Ugchelens Belang en de Rabobank noodzakelijk serieus met elkaar in gesprek te gaan om de mogelijkheden te onderzoeken voor gezamenlijke huisvesting in het pand van CODA aan de Molecatenlaan 15.

Wanneer besloten wordt dit te realiseren, moet de CODA vestiging ingrijpend verbouwd en beveiligd worden. Ook moet gezocht worden naar andere huisvesting voor de twee Boekenbussen en de magazijnvoorraad van CODA. Het onderzoek hierover is nog in volle gang.

“Nieuwe” Apeldoorners

Op 7 december ontving CODA een groep van 120 “nieuwe” Apeldoorners, die door de pardonregeling zijn gehuisvest in Apeldoorn.

Op initiatief van Wooncorporatie De Goede Woning, Stichting Vluchtelingenwerk en de Gemeente Apeldoorn konden zij deelnemen aan o.a. een welkomstdiner, rondleidingen door CODA en een Kinderatelier.

Zalenverhuur

Diverse organisaties huren met een zekere regelmaat zalen in CODA. Vaak combineren ze dat met een arrangement, bijvoorbeeld een workshop schilderen en percussie, een rondleiding door het museum. In CODA Café vindt de afsluiting plaats al dan niet met een buffet.

INTERNE ZAKEN

De afdeling ICT besteedde een belangrijk deel van de tijd aan de netwerk-migratie van Novell naar Windows. De volledig nieuwe ICT infrastructuur moet ervoor zorgen dat CODA vier jaar verder kan met dit systeem.

Daarnaast werd gewerkt aan:

De automatisering van dok Zuid met inname- en uitleenautomaten (RFID) en de inrichting van de computerruimte op de eerste verdieping. Daar moet een twaalfstal pc's komen waar cursussen en workshops gegeven kunnen worden. Oplevering van de GameZone in CODA Bibliotheek De Maten, dok Zuid en de Centrale Bibliotheek. Leden kunnen daar gratis gebruik maken van de Wii en Playstation.

De implementatie van de Aquabrowser. Dit is een schil die de drie databases Vubis, Altantis en Adlib aan elkaar koppelt. D.m.v. een enkele zoekopdracht kunnen meerdere bronnen doorzocht worden.

Allerlei web 2.0. toepassingen zijn geïntegreerd o.a. Hyves, Twitter.

Bijlage: CODA 2009

	2008	2009	in %
CODA Bezoekers			
Museum	96.715	60.227	- 37,7%
Kenniscentrum	20.379	15.802	- 22,5%
Bibliotheek	823.910	884.456	+ 7,3%
Totaal	941.668	960.485	+ 2,0%

CODA Bibliotheek			
Leden	48.334	48.395	+ 0,1%
Uitleningen	1.567.295	1.688.851	+ 7,8%

CODA			
Klassenbezoekers	12.181	10.573	- 13,2%
Bezoekers lezingen	2.112	1.563	- 26,0%
Cursisten	935	922	- 1,4%
Gebruikers zaalverhuur	549	425	- 22,6%
Deelnemers rondleidingen	3.505	1.883	- 46,3%

CODA Website bezoekers	290.121	347.095	+ 19,6%
---------------------------	---------	---------	---------

Bijlage: CODA Archief

Bezoekers Archief	2007	2008	2009
Aantal ingeschreven bezoekers	792	742	642
Aantal bezoeken	20.379	21.043	
Schriftelijke vragen om informatie en/of kopieën	187	120	178 in totaal
Per email	84	42	n.v.t.
Vanuit de gemeente	38	30	n.v.t.
Uitleningen aan gemeente/waterschap	236	202	-

Geraadpleegde documenten	2007	2008	2009
Genealogische bestanden (burgerlijke stand = registratie van geboorte, trouwen en overlijden; bevolkingsregisters voor de inwoners van Apeldoorn);	352	396	540
Bouwvergunningen (= vergunningen en tekeningen)	3.255	2.539 ¹	2.217
Overige originele stukken	858	983	1.096
Documentatie	76	114	102
Boeken en tijdschriften	165	208	179
Totaal	4.706	4.240	4.134
Geraadpleegde verfilmde bronnen			
Bouwvergunningen	2.814	2.203 ²	1.777
Genealogische bronnen	4.880	4.504 ²	3.071
Overige (o.a. films en video's)	352	544	524
Totaal	8.046	7.251	5.372

¹ De effecten van de negatieve ontwikkelingen in de woningmarkt in de tweede helft van 2008 zijn terug te zien in het aantal geraadpleegde bouwvergunningen.

² Steeds meer genealogische bronnen zijn gedigitaliseerd, waardoor het gebruik van origineel en verfilmd archiefmateriaal afneemt.

Bijlage: CODA Bibliotheek

1. Mutaties in de collectie 2009

	Collectie per 31-12-2008	Aangekocht	Afgeschreven	Collectie per 31-12-2009	Resultaat over 2009
Boeken	478458	43323	52749	469032	-9426
Musicalia	31935	827	2891	29871	-2064
Multimedia	14088	2995	2809	14274	186
Totaal	524481	47145	58449	513177	-11304

2. Mediacollecties per 31-12-2009

Volwassenen	Romans	Buitenlandse romans	Studieboeken	AV-media	Dvd's	Bladmuziek	Cd's	Gesproken boeken	Cd-rom's	Totaal volwassenen
Centrale	63240	15145	127789	407	4220	12942	16732	643	116	241.234
De Maten	22867	1146	21431	39	1231	72	49	315	50	47.200
Zuid	6917	201	3208	6	252	0	4	106	12	10.706
Zevenhuizen	16777	704	11453	9	502	18	18	235	11	29.727
Ugchelen	9366	412	6412	9	366	24	12	142	11	16.754
Bussen	9013	175	2619	2	1	0	0	0	3	11.813
Totaal	128.180	17.783	172.912	472	6.572	13.056	16.815	1.441	203	357.434
% van de collectie	25,0	3,5	33,7	0,1	1,3	2,5	3,3	0,3	0,0	69,7

Jeugd	Romans	Buitenlandse romans	Studieboeken	AVM	Dvd's	Gesproken boeken	Cd-rom's	Totaal jeugd	Totaal 2009	Totaal 2008	Resultaat
Centrale	26958	716	10524	64	1054	446	40	39.802	281.036	285.618	-4.582
De Maten	24552	424	7968	54	797	315	13	34.123	81.323	84.423	-3.100
Zuid	9997	415	2815	12	477	194	7	13.917	24.623	26.627	-2.004
Zevenhuizen	18921	529	5769	20	561	247	7	26.054	55.781	55.415	366
Ugchelen	11039	106	3930	13	488	166	6	15.748	32.502	34.127	-1.625
Bussen	19823	529	5142	15	418	164	8	26.099	37.912	38.271	-359
Totaal	111.290	2.719	36.148	178	3.795	1.532	81	155.743	513.177	524.481	-11.304
% van de collectie	21,7	0,5	7,0	0,0	0,7	0,3	0,0	30,3	100,0		

3. Opbouw totale collectie 2009

	Volwassenen		Jeugd	
	Absoluut	Procentueel	Absoluut	Procentueel
Romans	128.180	35,9	111.290	71,5
Buitenlandse romans	17.783	5,0	2.719	1,7
Studieboeken	172.912	48,4	36.148	23,2
Audiovisuele media	472	0,1	178	0,1
Dvd's	6.572	1,8	3.795	2,4
Bladmuziek	13.056	3,7	0	0,0
Cd's	16.815	4,7	0	0,0
Luisterboeken	1.441	0,4	1.532	1,0
Cd-rom's	203	0,1	81	0,1
Totaal	357.434	100	155.743	100

	Volwassenen	Jeugd	Totaal
Romans	128.180	111.290	239.470
Buitenlandse romans	17.783	2.719	20.502
Totaal romans	145.963	114.009	259.972

Ontwikkeling organisatie

CODA is als organisatie steeds in verandering. Dat blijkt o.a. uit de structuurwijzigingen die in 2009 werden doorgevoerd. Voortbordurend op de reorganisatie (gerealiseerd in 2006 / 2007 en geëvalueerd in 2008) zocht CODA verder naar de meest effectieve structuur met de juiste mensen op de juiste plek. Zo werd gekozen voor een organisatie met alleen een sector Publiek en een sector Collecties & Informatie, elk met een eigen manager. De oorspronkelijke lijn- staforganisatie en het integraalmanagement werd niet veranderd. Deze nieuwe structuur ging in op 1 november 2009.

Voor de medewerkers van CODA ging deze wijziging gepaard met omschakelingen en aanpassingen. Deze periode liet zien dat zij daar goed toe in staat zijn.

2009 stond ook in het teken van aanpassingen door bezuinigingen. Door de nog steeds bestaande vacaturestop moesten leidinggevenden en medewerkers zoeken naar methodes en manieren om effectiever te werken. De samenwerking en de wil om tot oplossingen te komen werd hierdoor steeds groter en de oplossingen creatiever. De medewerkers stelden zich flexibel op ten aanzien van veranderingen in de werkprocessen en de inzet op andere afdelingen.

FUWA

In dit verslagjaar werd het functiewaarderingstraject (FUWA) afgerond. Alle 38 functiebeschrijvingen werden opnieuw beoordeeld en gewogen. Daar waar grote omissies in de beschrijving waren, werden wijzigingen of kleine aanpassingen aangebracht. Het ene ingediende bezwaarschrift werd conform de bezwaarprocedure afgehandeld en uiteindelijk toegewezen.

Wanneer er in de toekomst functies qua weging ter discussie staan, zal gebruik gemaakt worden van het in de eerste helft van 2009 vastgestelde beleid 'Instructie beschrijven en indelen van functies'.

Jaargesprekken

Met het grootste deel van de medewerkers werden jaargesprekken gevoerd. Door wisseling van leidinggevenden, ten gevolge van de nieuwe structuur, kon dat nog niet gelden voor alle medewerkers.

Individuele ontwikkelafspraken voortkomend uit het jaargesprek werden opgenomen in het opleidingsplan 2009.

Opleidingen

Voor alle teams van CODA werd geïnventariseerd welke opleiding/bijscholing noodzakelijk was. Op basis van dit opleidingsplan kregen zowel een aantal individuele medewerkers als groepen medewerkers de gelegenheid een opleiding te volgen. Daarbij vormde de veranderende vraag van de klant een belangrijk uitgangspunt. Het voert te ver om alle opleidingen in dit jaarverslag te benoemen.

Vrijwilligers van de museumbalie en CODA Winkel volgden een training Klantgerichtheid. Deze training kwam tot stand in samenwerking met ROC Midden Nederland. Het algemene leerdoel was om op een uitnodigende, professionele wijze om te gaan met klanten en collega's.

Alle BHV'ers volgden een speciale training op het gebied van AED (Automatische Externe Defibrillator) en brandbestrijding.

Onder begeleiding van Bureau VoorZ startte het Team Educatie & Presentatie een traject dat met name gericht is op het nemen van eigen verantwoordelijkheid en proactief / zelfstandig handelen. Taken en activiteiten moeten in relatie zijn met de resultaatafspraken van CODA. Zij moeten bijdragen zij bij aan de realisatie van de CODA doelstellingen. Het gaat daarbij om de houding ten opzichte van de eigen taken, maar zeer zeker ook om gedrag en cultuur. De kernwaarden van CODA spelen hierbij ook een belangrijke rol.

Om de medewerkers meer vertrouwd te maken met de mogelijkheden van het zogenaamde 'sociale web', bood CODA de cursus '23 dingen' aan. In 23 stappen ontdekten de deelnemers hoe met name bibliotheken kunnen inspelen op alle digitale veranderingen. Door er zelf over na te denken, te bloggen, maar ook door er met anderen over te praten.

De medewerkers die opgeleid werden tot coach, namen op hun beurt weer andere medewerkers mee in de wereld van 23 dingen.

Een aantal medewerkers volgde andere vakgerichte cursussen en symposia die zij direct kunnen toepassen in hun functie, bijvoorbeeld trainingen Sales en E-marketing.

Instroom en Uitstroom

Het verloop van medewerkers was groot. De bezetting nam af van 172 (103,45 fte) naar 166 (99.90 fte) medewerkers per 31 december 2009. Aan de nieuwe medewerkers werd in alle gevallen een contract van bepaalde tijd aangeboden, in de meeste gevallen voor één jaar.

De aanleiding voor vertrek was in de meeste gevallen: ontslag op eigen verzoek, prepensioen, beëindiging tijdelijk dienstverband, waarvan één keer met een ontslagvergunning van het CWI in verband met langdurig ziekteverzuim. Met twee medewerkers werd een ontbindingsovereenkomst afgesloten.

Er werd kritisch gekeken naar de herverdeling van werkzaamheden en medewerkers. Daarbij werd gelet op bestaande maar ook nieuwe talenten. Rond het vertrek van medewerkers was duidelijk te merken dat leidinggevendenden meer en creatiever samenwerkten aan en zochten naar oplossingen.

Diverse teams kregen ondersteuning van stagiaires. Het Team Klantenservice begeleidde de meeste stagiaires in het kader van Maatschappelijke Stages (MaS).

Arbo Ziekteverzuim

Het gemiddelde verzuimpercentage was 4.59 %, in 2008 was dat 4.69% (landelijk gemiddelde is ongeveer 4.3%). De gemiddelden zijn uiteraard wel per bedrijfstak verschillend. Binnen bedrijven met meer dan 100 medewerkers is dat 5%.

Verspreid over het hele jaar was het verzuimpercentage vrij constant.

De verlaging ten opzichte van 2008 betekende een vermindering van de verzuimkosten.

De meldingsfrequentie daalde licht ten opzichte van 2008. Een gemiddelde frequentie van 1 à 1.5 maal per jaar wordt, ook landelijk, als normaal beschouwd.

In de maand januari was er een piek in het verzuimcijfer, veroorzaakt door een toename van seizoensgebonden infectieziekten.

Hoewel de meldingsfrequentie iets daalde, was het aantal medewerkers dat vier of meer keer per twaalf maanden verzuimde, hoog. In 2009 gold dat voor negen medewerkers. CODA reageerde scherper op dit verzuim.

Het onderzoek naar tien werkplekken had tot gevolg dat deze plekken werden aangepast. Ook werd voor het eerst een beeldschermbril verstrekt. Binnen CODA werden speciale preventieve maatregelen getroffen ter voorkoming van de Mexicaanse griep. Extra schoonmaken, handdoeken, zeepjes en een protocol op CODA actueel.

De medewerkers van CODA konden een beroep doen op twee nieuwe vertrouwenspersonen. Gekozen werd voor een interne en een externe persoon. Alle medewerkers kregen hierover via de gangbare kanalen bericht.

Omvang formatie en personeelsbezetting

Aantal medewerkers in dienst

Begroot aantal FTE 102,7	Fte	Bezetting
1 januari 2009	103,45	172
31 december 2009	99,90	166

Verdeling man/vrouw

	V	M	Totaal
1 januari 2009	133	39	172
31 december 2009	125	41	166

Voltijd/deeltijd

	Voltijd	Deeltijd	Totaal
1 januari 2009	52	120	172
31 december 2009	51	115	166

Leeftijdsopbouw

	Aantal medewerkers	% totaal aantal medewerkers
15-24	26	15
25-34	15	9
35-44	27	16
45-54	61	35
55-64	40	23
65	3	2

Diensttijd

	Aantal medewerkers	% van totale bezetting
<1	19	11
1-4	41	24
5-9	48	28
10-14	14	8
15-19	13	8
20-24	18	10
>25	19	11

Contracten

	Aantal	% totaal contracten
Tijdelijk	40	23
Vast contract	132	77
Stages	3	
Maatschappelijke stages	65	

Verloop

Instroom	Uitstroom
17	23

Ziekteverzuim

Verzuimpercentage

Het gemiddelde verzuimpercentage over 2009 is 4,59%.

Januari	6,83
Februari	4,66
Maart	3,27
April	4,69
Mei	4,18
Juni	5,83
Juli	4,54
Augustus	4,35
September	5,38
Oktober	5,0
November	4,41
December	4,56

Verzuimklasse	Gem. verzuimduur (kal)	Meldingsfrequentie	% van totaal
Kort	4,50	148	0,83
Middellang	22,56	34	9,41
Lang	57,75	3	5,36
Zeer lang	124,17	7	17,27
Extreem lang	274,00	6	44,47
(WAO)	977,00	0	22,65
		8	0,00
Totaal	98,02	196	100,00

Colofon

CODA - het jaar 2009

Redactie: Carla van Surksun en Koos Meijerink

Eindredactie: Carla van Surksun, Carin E.M. Reinders

Beeldmateriaal: Christa Balk en anderen

Vormgeving: Studio depal Koos van der Meer, Aletta Tentua